

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in relasch federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart la promoziun da la cultura (Lescha per promover la cultura, LPCu)

dals 11 da december 2009 (versiun dal 1. da schaner 2013)

Attenziun: Las midadas per ils 1-1-2016 n'èn betg anc integradas.

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin ils artitgels 69 alinea 2 e 70 alinea 3 da la Constituziun federala¹,
sunter avair gi' invista da las missivas dal Cussegl federal dals 8 da zercladur 2007
tar

la Lescha per promover la cultura² e tar la Lescha davart la fundaziun Pro Helvetia³,
concluda:

1. chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 1 Object

Questa lescha regla:

- a. la promoziun da la cultura da la Confederaziun en ils suandants secturs:
 1. conservaziun dal patrimoni cultural,
 2. lavur artistica e culturala inclusiv la promoziun da la generaziun giuvna,
 3. intermediaziun da l'art e da la cultura,
 4. barat tranter las cuminanzeas culturalas e linguisticas da la Svizra,
 5. barat cultural cun l'exteriur;
- b. l'organisaziun da la fundaziun Pro Helvetia.

Art. 2 Champ d'applicaziun

¹ La promoziun da la cultura da la Confederaziun resta resalvada tenor las suandantas leschas spezialas:

CULF 2011 6127

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2007 4819 (versiun tudestga)

³ Fegl uffizial federal 2007 4857 (versiun tudestga)

- a. Lescha davart la Biblioteca naziunala dals 18 da december 1992⁴;
- b. Lescha davart ils museums e las collecziuns dals 12 da zercladur 2009⁵;
- c. Lescha federala dals 6 d'october 1995⁶ davart agids finansials per mantegnair e promover la lingua e cultura rumantscha e taliana;
- d. Lescha da films dals 14 da december 2001⁷;
- e. Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁸ davart il transferiment da bains culturals;
- f. Lescha federala dal 1. da fanadur 1966⁹ davart la protecziun da la natira e da la patria.

² Da questa resalva èn exceptadas las disposiziuns davart la finanziaziun tenor l'artitgel 27 da questa lescha.

Art. 3 Finamiras

La promoziun da la cultura da la Confederaziun ha la finamira da:

- a. rinforzar la coesiun e la diversidad culturala da la Svizra;
- b. promover ina purschida culturala variada e d'alta qualidad;
- c. crear cundiziuns generalas favuraivlas per las personas che lavuran en il champ cultural sco er per las instituziuns e per las organisaziuns culturalas;
- d. pussibilitar e facilitar a la populaziun l'access a la cultura;
- e. render enconuscenta la lavur culturala svizra a l'exteriur.

Art. 4 Subsidiaridad

En ses champ da cumpetenzza cumplettescha la Confederaziun las activitads da la politica culturala dals chantuns, da las citads e da las vischnancas.

Art. 5 Coordinaziun e collavuraziun

¹ Cun fixar las prioritads da sia politica culturala resguarda la Confederaziun la politica culturala dals chantuns, da las citads e da las vischnancas e collavura cun els sche necessari.

² Ella po collavurar cun auters acturs publics e privats da la promoziun da la cultura sco er sa participar a corporaziuns da dretg privat.

⁴ CS 432.21

⁵ CS 432.30

⁶ [CULF 1996 2280 2514; CULF 2009 6605 agiunta cifra I]

⁷ CS 443.1

⁸ CS 444.1

⁹ CS 451

2. chapitel: Promoziun da la cultura

1. part: Premissas generalas

Art. 6 Interest naziunal

¹ La Confederaziun sustegna mo projects, instituziuns ed organisaziuns che èn d'interest naziunal.

² In interest naziunal exista spezialmain, sche:

- a. in bain cultural è d'impurtanza essenziala per la Svizra u per ina cuminanza linguistica u culturala da la Svizra;
- b. in project ha consequenzas surregiunalas e pertutga particularmain pliras regiuns linguisticas;
- c. in artist talentà extraordinariamain ha la pussaivladad da far ina carriera naziunala u internaziunala;
- d. in'organisaziun gida essenzialmain a colliar artists u laics activs en il champ cultural che derivan da differentas regiuns linguisticas u da differentas parts dal pajais;
- e. in project gida essenzialmain ad innovar la lavur artistica u da l'intermediaziun da la cultura;
- f. in'occurrenza culturala è unica ed ha in'attracziun naziunala u internaziunala;
- g. in project promova essenzialmain il barat cultural naziunal u internaziunal.

Art. 7 Projects accessibels al public

La Confederaziun sustegna mo projects ch'èn accessibels al public.

Art. 8 Priorisaziun

La Confederaziun sustegna da preferenza projects che:

- a. pussibiliteschan e faciliteschan a la populaziun l'access a la cultura;
- b. gidan particularmain a mantegnair u a sviluppar la diversidad culturala u linguistica.

2. part: Mesiras da promoziun e da sustegn

Art. 9¹⁰ Segirezza sociala da las personas che lavuran en il champ cultural

¹ La Confederaziun e la fundaziun Pro Helvetia assegnan ina procentuala da lur subsidis per personas che lavuran sin il champ cultural a:

¹⁰ Quest art. è entrà en vigur il 1. da schaner 2013 (CULF 2012 6077)

- a. la cassa da pensiun da quella persuna che survegn l'agid finanziel; u
- b. in'otra furma da prevenziun tenor l'artitgel 82 alinea 2 da la Lescha federala dals 25 da zercladur 1982¹¹ davart la prevenziun professiunala per vegls, survivents ed invaliditad da questa persuna.

² Il Cussegl federal fixescha la procentuala.

Art. 10 Mesiras per conservar il patrimoni cultural

¹ La Confederaziun po sustegnair museums, collecziuns e raits d'instituziuns independentas che servan a conservar il patrimoni cultural, e quai en spezial cun conceder subsidis vi dals custs da gestiun e da project. En cas d'exposiziuns d'impurtanza naziunala po ella pajar contribuziuns a las premias d'assicuranza per emprests.

² La Confederaziun sustegna mo museums e collecziuns che han in concept da collecziun.

Art. 11 Promoziun da la generaziun giuvna

La Confederaziun po promover la generaziun giuvna activa en la cultura ed en l'art cun mesiras che servan a s'acquistar u ad approfondar las experientschas necessarias.

Art. 12 Promoziun da la furmaziun musicala

La Confederaziun promova la furmaziun musicala complementarmain a las mesiras da furmaziun chantunalas e communalas.

Art. 13 Premis, distincziuns ed acquisiziuns

La Confederaziun po:

- a. surdar premis;
- b. distinguer prestaziuns artisticas e culturalas excepziunalas;
- c. acquistar ovras d'art.

Art. 14 Sustegn d'organisaziuns culturalas

La Confederaziun po sustegnair organisaziuns da personas che lavuran en il champ cultural sco er da laicas e laics activs en il champ cultural.

Art. 15 Promoziun da la lectura

La Confederaziun po prender mesiras per cumbatter l'illetterissem e per promover la lectura.

¹¹ CS 831.40

Art. 16 Occurrenzas culturalas e projects

¹ La Confederaziun po organisar occurrenzas culturalas u sa participar a l'organisaziun ed a la finanziaziun da quellas.

² Ella po sustegnair projects che:

- a. èn ina contribuziun culturala en il rom d'occurrenzas unicass che sa drizzan ad in vast public; u
- b. èn spezialmain innovativs ed adattads per dar novs impuls a la cultura.

Art. 17 Sustegn da las viagiantas e dals viagiants

La Confederaziun po prender mesiras per pussibilitar a las viagiantas ed als viagiants ina moda da viver che corresponda a lur cultura.

Art. 18 Contribuziun per la citad da Berna

La Confederaziun po pajar ina contribuziun a la citad da Berna per las prestaziuns culturalas spezialas ch'ella furnescha sco sedia da l'Assamblea federala e dal Cussegl federal.

Art. 19 Promoziun da l'intermediaziun da l'art

La Confederaziun po prender mesiras per render enconuschenta al public in'ovra u ina preschentaziun artistica.

Art. 20 Lavur artistica

La Confederaziun promova la lavur artistica, particularmain cun:

- a. contribuziuns ad ovras;
- b. incumbensas;
- c. contribuziuns a projects.

Art. 21 Sustegn dal barat cultural

¹ La Confederaziun po sustegnair il barat cultural a l'intern dal pajais.

² Ella po preschentar las culturas svizras a l'exteriur e sustegnair il barat cun autras culturas.

³ Ella po manar atgnas instituziuns culturalas en centers culturals impurtants dal mund ed en ils pajais, cun ils quals la Svizra ha in barat spezial.

3. part: Cumpetenzza e coordinaziun

Art. 22 Collavuraziun internaziunala

Per promover las relaziuns internaziunalas po il Cussegl federal far contracts internaziunals u da dretg privat davart:

- a. la collavuraziun culturala;
- b. la participaziun finanziaria a mesiras internaziunalas per promover la cultura.

Art. 23 Mesiras da sustegn

¹ Per las mesiras tenor ils artitgels 10, 12, 13, 14, 15, 16 alineas 1 e 2 litera a, 17 e 18 sco er per las mesiras d'intermediaziun che stattan en in connex direct cun quels è cumpetent l'Uffizi federal da cultura.

² Per las mesiras tenor ils artitgels 11, 16 alinea 2 litera b, 19, 20 e 21 è cumpetenta la fundaziun Pro Helvetia (art. 31 fin 45).

Art. 24 Coordinaziun da las mesiras a l'exteriur

Il Departament federal da l'intern (DFI) ed il Departament federal d'affars exteriurs (DFAE) coordineschan lur activitads culturalas a l'exteriur e reglan ils detagls da lur collavuraziun.

4. part: Furmas dal sustegn e proceduras

Art. 25 Subsidis finansials ed autras furmas da sustegn

¹ Subsidis finansials vegnan pajads en il rom dals credits permess sco prestaziuns en daners betg reimbursablas, sco garantias da deficit, sco supplements da tschains, sco cauziuns, sco prestaziuns materialas u sco emprests da daners reimbursabels tenor tschertas cundiziuns.

² In sustegn po er vegnir dà cun cussegljar u cun far recumandaziuns sco er cun surpigliar patrunadis u tras autras prestaziuns betg monetaras.

³ Subsidis finansials pon er vegnir concedids tras in contract da prestaziuns en il senn da l'artitgel 16 alinea 2 da la Lescha da subvenziuns dals 5 d'october 1990¹².

Art. 26 Disposiziuns dal dretg processual

¹ La procedura per subsidis da passa 100 000 francs sa drizza – cun resalva da l'alinea 2 – tenor las disposiziuns generalas da l'organisaziun giudiziala. En cas da recurs cunter subsidis da fin e cun 100 000 francs vegn applitgada ina procedura simplifitgada e scursanida che chaschuna evidentamain damain custs administrativs e generalas.

¹² CS 616.1

² La reprimanda da l'inadeguatezza n'è betg admissa en proceduras da recurs.

5. part: Finanziaziun e regulaziun

Art. 27 Prioritads da la promoziun da la cultura e finanziaziun

¹ Il Cussegl federal suttametta a l'Assamblea federala mintgamai per 4 onns ina missiva davart la finanziaziun da la promoziun federala da la cultura; en questa missiva fixescha el las prioritads per questa perioda.

² La Confederaziun consultescha ordavant ils chantuns, las citads e las vischnancas sco er ils circuls interessads.

³ L'Assamblea federala permetta las suandantas limitas d'expensas ed ils suandants credits d'impegn:

- a. mintgamai ina limita d'expensas per las mesiras tenor ils artitgels 10, 12, 13, 14, 15, 16 alineas 1 e 2 litera a, 17 e 18 sco er per las mesiras tenor ils artitgels 11, 16 alinea 2 litera b, 19, 20 e 21;
- b. las limitas d'expensas per ils secturs da promoziun da dretg spezial;
- c. in credit general tenor l'artitgel 16a da la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966¹³ davart la protecziun da la natira e da la patria, per il sector protecziun da la patria e tgira da monuments.

Art. 28 Concepts da promoziun

¹ Il Departament federal da l'intern formulescha concepts da promoziun per singuls secturs da la promoziun da la cultura tenor ils artitgels 10, 12, 13, 14, 15, 16 alineas 1 e 2 litera a, 17 e 18.

² Ils concepts da promoziun fixeschan las finamiras da la promoziun, ils instruments da la promoziun ed ils criteris decisivs da la promoziun.

³ Els vegnan relaschads en la furma d'ina ordinaziun e per regla per la durada da validitad dals decrets da finanziaziun tenor l'artitgel 27 alinea 3.

Art. 29 Autoritad spezialisada e coordinaziun

¹ Sco autoritad spezialisada realisescha l'Uffizi federal da cultura la politica culturala da la Confederaziun e coordinescha las activitads dals posts federals cumpetents.

² Il Departament federal da l'intern ed il Departament federal d'affars externs coordineschan lur activitads en il rom da la politica culturala internaziunala.

Art. 30 Statistica ed evaluaziun

¹ L'Uffizi federal da statistica fa ina statistica culturala. Questa statistica infurmescha en spezial davart las subvenziuns dal maun public e davart las contribuziuns da persunas privatas a favur da la cultura.

² La Confederaziun controlla periodicamain l'efficacitad da sia politica culturala e da las mesiras da promoziun ch'èn vegnidas realisadas.

³ Ils resultats da la controlla vegnan publitgads. L'Uffizi federal da cultura permetta als circuls interessads da prender posiziun davart quests resultats.

3. chapitel: Fundaziun Pro Helvetia**1. part: Disposiziuns generalas****Art. 31** Furma giuridica e sedia

¹ La fundaziun Pro Helvetia (fundaziun) è ina fundaziun da dretg public cun atgna personalitad giuridica.

² Ella regla sezza sia organisaziun e maina in'atgna contabilitad.

³ Ella ha sia sedia a Berna.

Art. 32 Incumbensas

¹ La fundaziun promova la diversitad da la lavur artistica, renda enconuschenta la lavur artistica e culturala svizra, promova la cultura populara e tgira il barat cultural.

² La fundaziun ademplescha sias incumbensas en moda autonoma.

2. part: Organs e personal**Art. 33** Organs

Ils organs da la fundaziun èn:

- a. il cussegl da fundaziun;
- b. la direzziun;
- c. il post da revisiun.

Art. 34 Cussegl da fundaziun

¹ Il cussegl da fundaziun sa cumpona da set fin nov commembers qualifitgads.

² Il Cussegl federal elegia il president sco er ils ulteriurs commembers dal cussegl da fundaziun per ina perioda d'uffizi da 4 onns. El emprova da cuntanscher ina represchentananza adequata da las quatter regiuns linguisticas. Mintga commember po vegnir reelegi ina giada.

³ Per motivs impurtants po il Cussegl federal revocar commembers dal cussegl da fundaziun.

⁴ Ils commembers dal cussegl da fundaziun defendan ils interess da la fundaziun. En cas d'in conflict d'interess prenda il commember respectiv recusaziun. Conflicts d'interess durabels excludan ina commembranza.

⁵ Il cussegl da fundaziun ha las suandantas incumbensas:

- a. El procura che las finamiras strategicas fixadas dal Cussegl federal vegnian ademplidas ed el al preschenta in rapport davart lur realisaziun.
- b. El deliberescha il preventiv.
- c. El examinescha il rapport da gestiun ed al publitescha suenter ch'il Cussegl federal l'ha approvà.
- d. El nominescha il directur.
- e. Sin proposta dal directur nominescha el las ulteriuras commembras ed ils ulteriurs commembers da la direcziun.
- f. El surveglia la gestiun.
- g. El elegia ils commembers da la cumissiun spezializada.
- h. Cun resalva da l'approvaziun dal Cussegl federal relascha el las cundiziuns d'engaschament.
- i. El fixescha l'urden da gestiun e l'ordinaziun da contribuziuns da la fundaziun.

⁶ L'artitgel 6a da la Lescha davart il personal da la Confederaziun dals 24 da mars 2000¹⁴ (LPers) vala tenor il senn per l'onurari dals commembers dal cussegl da fundaziun e per ulteriuras cundiziuns contractualas ch'èn vegnidas fixadas cun questas persunas.

Art. 35 Direcziun

¹ La direcziun è l'organ operativ. Ella ademplescha tut las incumbensas che n'èn betg attribuidas ad in auter organ.

² Ils commembers da la direcziun defendan ils interess da la fundaziun. En cas d'in conflict d'interess prenda il commember respectiv recusaziun. Conflicts d'interess durabels excludan ina commembranza.

³ Il directur presidescha la direcziun. El:

- a. engascha il personal da la fundaziun;
- b. represchenta la fundaziun vers anora;
- c. decida sin proposta da la cumissiun spezializada davart subsidis finansials considerabels e davart programs impurtants da la fundaziun; decisiuns che divergeschan da la proposta ston vegnir motivadas.

¹⁴ CS 172.220.1

⁴ Ils detagls vegnan reglads en l'urden da gestiun.

Art. 36 Post da revisiun

¹ Il post da revisiun vegn elegì dal Cussegl federal.

² Cun resalva da l'alinea 3, sa drizzan l'incumbensa d'examinaziun, la posiziun, la qualificaziun, l'indipendenza, la perioda d'uffizi e la rapportaziun dal post da revisiun conform al senn tenor ils artitgels 727–731a dal Dretg d'obligaziuns¹⁵.

³ Il post da revisiun preschenta al cussegl da fundaziun ed al Cussegl federal in rapport davart il resultat da l'examinaziun.

⁴ Per motivs impurtants po il Cussegl federal revocar il post da revisiun.

Art. 37 Cumissiun spezialisada

¹ La cumissiun spezialisada consista da maximalmain 13 commembers.

² Ils commembers da la cumissiun spezialisada vegnan elegids per 4 onns. Els pon vegnir reelegids ina giada.

³ La cumissiun spezialisada giuditgescha las dumondas da conceder subsidis finansials considerabels ed examinescha ils programs impurtants da la fundaziun.

⁴ L'organisaziun e la moda da lavurar da la cumissiun spezialisada vegnan fixadas en l'urden da gestiun da la fundaziun.

Art. 38 Secretariat

¹ La fundaziun ha in secretariat en Svizra e filialas a l'exteriur.

² Il secretariat decida senza proposta da la cumissiun spezialisada davart ils subsidis finansials betg considerabels e davart ils programs da la fundaziun da pitschna impurtanza.

Art. 39 Persunal

¹ Il persunal da la fundaziun ed ils commembers da la direenziun vegnan engaschads tenor il dretg privat.

² En sia politica da persunal resguarda la fundaziun ils artitgels 4 e 5 LPers¹⁶.

³ L'artitgel 6a LPers vala tenor il senn per il salari dal directur e dals ulteriurs commembers da la direenziun sco er per las cundiziuns contractualas ch'èn vegnidas fixadas cun questas persunas.

⁴ Salarisaziun, prestaziuns accessoricas ed ulteriuras cundiziuns contractualas vegnan regladas en il reglament da persunal.

⁵ Il persunal da la fundaziun è assicurà tar la Cassa federala da pensiun (PUBLICA).

¹⁵ CS 220

¹⁶ CS 172.220.1

3. part: Finanzas

Art. 40 Finanziaziun

- ¹ La fundaziun dispona d'ina facultad da fundaziun intutgabla da 100 000 francs.
- ² La Confederaziun conceda a la fundaziun contribuziuns annualas en il rom dals meds finanzials che vegnan permess tenor l'artitgel 27 alinea 3 litera a.
- ³ Las donaziuns che terzas persunas fan a la fundaziun senza precisar lur intent specific vegnan transferidas a la facultad da la fundaziun.

Art. 41 Tresoraria

- ¹ L'Administraziun federala da finanzas gestescha ils meds finanzials liquids da la fundaziun en il rom da la tresoraria centrala.
- ² L'Administraziun federala da finanzas conceda emprests da daners a la fundaziun a cundiziuns che correspundan al martgà per garantir sia prontadad da pajament en il rom da l'ademplement da sias incumbensas tenor l'artitgel 23 alinea 2.
- ³ Ils detagls vegnan reglads en in contract da dretg public tranter la Confederaziun e la fundaziun.

Art. 42 Rendaquint

- ¹ Il rendaquint da la fundaziun duai preschentar la situaziun da la facultad, da las finanzas e dals retgavs tenor las relaziuns effectivas.
- ² Il rendaquint suonda ils princips da l'essenzialitad, da la chapaivladad, da la cuntinuitad e da la preschentaziun brutta e s'orientescha tenor las normas generalmain reconuschidas.
- ³ Las reglas da bilantschaziun e da valitaziun ch'èn vegnidas deducidas dals princips da rendaquint ston vegnir communitgadas.
- ⁴ Il Cussegl federal po fixar prescripziuns davart il rendaquint.

Art. 43 Taglias

- ¹ La fundaziun è liberada da l'imposiziun da taglia tras la Confederaziun, tras ils chantuns e tras las vischnancas.
- ² Resalvadas restan las suandantas taglias federalas:
 - a. la taglia sin la plivalur;
 - b. la taglia anticipada;
 - c. las taxas da bul.

4. part: Garanzia dals interess federalis

Art. 44 Surveglianza

¹ La fundaziun è suttamessa a la surveglianza dal Cussegl federal.

² Il Cussegl federal exequescha sia funcziun da surveglianza en spezial cun eleger il cussegl da fundaziun, cun approvar il rapport da gestiun ed il reglament da personal sco er cun dar distgaria al cussegl da fundaziun.

Art. 45 Finamiras strategicas

¹ Il Cussegl federal fixescha las finamiras strategicas da la fundaziun mintgamai per 4 onns. El procura ch'il cussegl da fundaziun vegnia consultà ordavant. El garantisce la libertad operativa ed artistica da la fundaziun.

² Il Cussegl federal controlla annualmain che las finamiras strategicas sajan vegnidas ademplidas, e quai sa basond sin il rapport dal cussegl da fundaziun e sin eventuals ulteriurs scleriments.

4. chapitel: Disposiziuns finalas

Art. 46 Execuziun

Il Cussegl federal relascha las disposiziuns executivas.

Art. 47 Aboliziun e midada dal dretg vertent

L'aboliziun e la midada dal dretg vertent vegnan regladas en l'agiunta.

Art. 48 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Entrada en vigur: 1. da schaner 2012¹⁷

L'art. 9 entra en vigur il 1. da schaner 2013¹⁸

¹⁷ COCF dals 20 da december 2011

¹⁸ Ordinaziun dals 7 da november 2012

Agiunta
(art. 47)

Aboliziun e midada dal dretg vertent

I

Il s suandants relaschs vegnan abolids:

1. Lescha federala dals 19 da december 2003¹⁹ davart il pajament d'agids finanziaus a la fundaziun Bibliomedia;
2. Lescha federala dals 20 da mars 2008²⁰ davart il pajament d'agids finanziaus al Museum svizzer da transports;
3. Lescha federala dals 16 da december 2005²¹ davart il pajament d'agids finanziaus a l'uniun Memoriav;
4. Conclus federal dals 22 da december 1887²² concernent l'avanzament e la promoziun da l'art en Svizra;
5. Conclus federal dals 18 da december 1917²³ concernent l'avanzament e la promoziun da l'art applitgà (industrial ed artisanal);
6. Lescha federala dals 17 da december 1965²⁴ davart la fundaziun Pro Helvetia;
7. Lescha federala dals 7 d'october 1994²⁵ davart la fundaziun «In futur per ils viagiants svizzers».

II

Il s relaschs qua sutvart vegnan midads sco suonda:

...²⁶

¹⁹ [CULF **2004** 2077, **2008** 319]

²⁰ [CULF **2008** 3517]

²¹ [CULF **2006** 1255]

²² [CRLF **4** 199]

²³ [CRLF **4** 212; CULF **1991** 857 agiunta cifra 6]

²⁴ [CULF **1966** 665, **1981** 821, **1993** 879 agiunta 3 cifra 10, **2006** 2197 agiunta cifra 42]

²⁵ [CULF **1996** 3040]

²⁶ Las midadas pon vegnir consultadas en il CULF **2011** 6127.

